The postman always rings twice

Mr. Aukje Haan is partner en hoofd van de sectie Ondernemingsrecht bij CMS Derks Star Busmann in Utrecht.
aukje.haan@cms-dsb.com

In de film 'The postman always rings twice' overpeinst één van de hoofdrolspelers en verdachte van een moord, dat het niet uitmaakt of degene die een brief verwacht het aanbellen door de postbode wel hoort. De postbode belt toch wel twee keer, zodat de brief je hoe dan ook bereikt.

Ontvangsttheorie

Dat nu is volgens het recht helemaal geen uitgemaakte zaak. De postbode belt misschien wel twee keer, maar daarmee staat nog niet vast dat een brief de geadresseerde daadwerkelijk bereikt. De titel van de film, bedoeld in overdrachtelijke zin, is een gevleugelde uitdrukking geworden. Zelfs gevleugelde uitdrukkingen ontkomen echter niet aan een kritisch oordeel van de jurist. In het Nederlandse recht geldt de 'ontvangsttheorie'. Een tot een bepaalde persoon gerichte verklaring moet, om werking te hebben, die persoon hebben bereikt. Bewijs van verzending is onvoldoende. Het gaat om bewijs van ontvangst.

Geen garantie

In veel zaken wordt als verweer gevoerd dat een bepaalde mededeling de geadresseerde niet heeft bereikt. 'Een brief van 26 augustus 2010? Nee, Edelachtbare, die heb ik nooit gezien. En de brief van 19 september 2010 heeft mij ook niet bereikt'. Veel ondernemers sturen brieven met een belangrijke mededeling dan ook niet alleen per gewone, maar ook per aangetekende post. Ook verzending per aangetekende post blijkt echter geen garantie te bieden voor toekomstig ontvangen van een brief.

Niet bereikt

In een recente zaak bij het Hof Arnhem kwam de geadresseerde van een aangetekende brief weg met het verweer dat brieven hem niet zouden hebben bereikt. Noch de per gewone noch de per aangetekende post verzonden brief zou zijn aangekomen. Op de envelop van de brief die per aangetekende post was verstuurd, zat een sticker met de mededeling dat de postbode tot tweemaal toe 'geen gehoor' kreeg toen hij de brief bij de geadresseerde wilde aanbieden. De brief was vervolgens door de geadresseerde niet op het postkantoor afgehaald en aan de afzender geretourneerd.

Bewijslast

Het Hof stelt dat de sticker op de envelop dat de postbode tot tweemaal toe geen gehoor kreeg, nog niets zegt over de vraag of ook daadwerkelijk bij de geadresseerde een bericht is achtergelaten met de mededeling dat er een aangetekende brief op het postkantoor ligt. Het Hof meent dat het op de weg van de afzender ligt om te bewijzen dat de postbode, nadat hij 'geen gehoor' kreeg, een schriftelijk bericht heeft achtergelaten. De afzender van de brief kon dat in deze zaak niet bewijzen en de geadresseerde kwam weg met zijn verweer.
In 2007 oordeelde de Centrale Raad van Beroep overigens dat het op de weg van de geadresseerde lag om aannemelijk te maken dat een per aangetekende post verzonden brief niet op de gebruikelijke wijze door TPG Post zou zijn aangeboden. Het Hof legt de bewijslast nu bij de afzender.

Communicatie blijft een lastig fenomeen. Vaker dan twee keer aanbellen lijkt raadzaam. Ik heb maar vast een instructiebordje opgehangen voor de postbode.